

Sygn. akt IV KK 214/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Siuchniński

SSN Jacek Błaszczyk

Protokolant Agnieszka Murzynowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga,
w sprawie **J. D.**

skazanej z art. 297 § 1 k.k., 271 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 19 maja 2022 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanej

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 13 listopada 2020 r., sygn. akt VI Ka (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w T.

z dnia 31 marca 2020 r., sygn. akt II K (...),

- 1. na podstawie art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. uchyla zaskarżony wyrok i utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w T. w zakresie skazania za czyn opisany w pkt III.12;**
- 2. oddala kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 3. zarządza zwrot opłaty od kasacji na rzecz skazanej;**
- 4. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża skazaną.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K., wyrokiem z dnia 13 listopada 2020 r., sygn. akt VI Ka (...), utrzymał w mocy skazujący J. D. wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 31 marca 2020 r., sygn. akt II K (...).

Z kasacją od tego wyroku wystąpił obrońca skazanej, zaskarżając prawomocny wyrok w całości. Skarżący zarzucił mu rażące uchybienia prawa mające wpływ na treść wyroku polegające na:

1. obrazie przepisów postępowania a to art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k. mające wpływ na treść rozstrzygnięcia odnośnie do oskarżonej J. D. polegającej na mało wnikliwej, dowolnej analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego podczas rozpoznania zarzutów środka odwoławczego i brak rzeczowego odniesienia się do wszystkich zarzutów, argumentów i wniosków dowodowych podniesionych w apelacji; w tym w szczególności:

a) wyprowadzeniu niesłusznych wniosków wynikających z zeznań świadków i wyjaśnień współoskarżonych, na które to dowody w apelacji powoływała się obrona, przede wszystkim świadków pracowników spółki B. S.A., H P., A. S. , a także B. P. D., nie dostrzegając argumentacji przedstawionej przez obronę w środku odwoławczym;

b) sporządzeniu uzasadnienia w sposób ogólnikowy, ustosunkowując się do zarzutów apelacji arbitralnie, tym samym naruszając zasadę bezstronności, czyniąc niemożliwym przeprowadzenie merytorycznej kontroli podstaw wnioskowania Sądu Okręgowego;

c) odrzuceniu jako kłamliwych wyjaśnień oskarżonej, podczas, gdy żaden wiarygodny dowód skutecznie ich nie podważył;

2. naruszenie art. 440 k.p.k. poprzez utrzymanie w mocy rażąco niewspółmiernej kary wymierzonej oskarżonej J. D. poprzez zaniechanie dokonania precyzyjnych ustaleń dotyczących wysokości i rozmiarów szkody wyrządzonej przestępstwami oraz nieuwzględnienie i niedocnienie w dostatecznym stopniu istotnych okoliczności, które winny łagodząco wpływać na

wymiar kary, takich jak motywacja sprawcy, okoliczności zdarzenia, upływ czasu od dnia zdarzenia do dnia wydania wyroku.

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w K. i wyroku Sądu Rejonowego w T. oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w T., ewentualnie o uchylenie powyższego wyroku Sądu Okręgowego w K. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

W odpowiedzi na tę skargę, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy okazała się oczywiście bezzasadna, a powody takiej jej oceny zostały szczegółowo przedstawione na rozprawie kasacyjnej, co zwalnia Sąd Najwyższy od ich prezentacji w niniejszym uzasadnieniu. Poniższe wywody dotyczyć będą jedynie stwierdzonej z urzędu bezzwzględnej przyczyny odwoławczej, która ujawniła się w przedmiotowej sprawie.

Otóż Sąd Najwyższy na podstawie art. 536 k.p.k. rozpoznaje co do zasady kasację w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów. Jednocześnie przepis ten obliguje do wyjścia poza powyższe granice m.in. w wypadkach określonych w art. 439 k.p.k. Tym samym, nawet w sytuacji, gdy w kasacji nie podniesiono zarzutu zaistnienia bezzwzględnej przyczyny odwoławczej, rozpoznając tę skargę Sąd Najwyższy zobligowany jest do sprawdzenia, czy w danej sprawie przyczyna ta nie zachodzi. W sprawie niniejszej tego rodzaju kontrola kasacyjna doprowadziła do ujawnienia uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., albowiem Sąd Rejonowy zarzucał J. D. czyn z pkt 51 aktu oskarżenia przypisać oskarżonej po pierwsze w ramach ciągu przestępstw z pkt I części dyspozytywnej wyroku (pkt 28), a po wtóre w ramach ciągu przestępstw z pkt III części dyspozytywnej (pkt 12).

Wskazanego tu uchybienia nie dostrzegł Sąd odwoławczy i utrzymał w mocy zaskarżony apelacją obrońcy oskarżonej wyrok. Rozstrzygnięcie Sądu odwoławczego musi dziwić, skoro Sąd Rejonowy wyraźnie wskazał na omawiane uchybienie w uzasadnieniu swego wyroku. Tym samym utrzymanie w mocy wyroku Sądu Rejonowego co do skazania J. D. w ramach ciągu przestępstw opisanego w pkt III, który obejmował też przypisane oskarżonej przestępstwo, o którym mowa w

pkt 51 aktu oskarżenia, spowodowało, że o czynie tym rozstrzygnięto po raz drugi, skoro był on już uprzednio objęty przypisanym oskarżonej ciągiem przestępstw w pkt I.28 wyroku Sądu Rejonowego. Innymi słowy, utrzymanie w mocy rozstrzygnięcia zawartego w pkt I.28 spowodowało prawomocne zakończenie postępowania w zakresie czynu, o jakim mowa w pkt 51 aktu oskarżenia, a więc stan określany jako powaga rzeczy osądzonej. W tych okolicznościach utrzymanie przez Sąd odwoławczy w mocy powtórnego orzeczenia o czynie opisanym w pkt 51 aktu oskarżenia, które zawarto w pkt III.12 wyroku Sądu Rejonowego spowodowało więc naruszenie zasady *ne bis in idem* wynikającej z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. Nic tu nie zmienia bowiem fakt, że miało to miejsce w ramach jednego wyroku i w jednym postępowaniu. Wprawdzie Sąd Rejonowy sygnalizując wadliwość, jakiej się dopuścił, stwierdził, że zasadnym było jednak przypisanie oskarżonej omawianego przestępstwa w ramach pkt III.12, gdyż brak było jednoznacznych dowodów na to, iż w tym wypadku do zawarcia umowy posłużono się dowodem osobistym, to jednak okoliczność ta nie może mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego a to z tego powodu, że rozstrzygnięcie zawarte w pkt III.12 zapadło jako chronologicznie późniejsze. Sąd Najwyższy nie dysponuje zaś procesowymi możliwościami ingerencji w orzeczenie poza granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów w wypadkach innych niż wymienione w art. 536 k.p.k.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w zakresie skazania J. D. za czyn opisany w pkt 51 aktu oskarżenia w ramach ciągu przestępstw, o którym mowa w pkt III rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego bez wydawania orzeczenia następczego, albowiem jest to wystarczające do wyeliminowania z obrotu prawnego wadliwego rozstrzygnięcia. Nie jest bowiem konieczne umorzenie postępowania co do tego czynu, skoro z uwagi łączność podmiotową wszystkie zarzucane oskarżonej czyny rozpoznane zostały w jednym postępowaniu karnym.

Kierując się powyższym, orzeczono jak w wyroku.